

ประเพณีพระป่า

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

สคๆ เลย ถามอะไรก็สคๆ เลย ถ้าเราตอบได้เราจะตอบ เราจะเก็บของเราไว้ตลอด เราพูดอะไรไว้เราจะเก็บไว้หมด แล้วรับผิดชอบ เดียวถ้าจะตอบคำถามเราขออารัมภบท หน่อยหนึ่ง แล้วถ้าอันนี้ได้ออกหน่อยหนึ่งแล้วเราจะพอใจเลย

เราจะพูดบอกว่า “เรามีพ่อแม่” นี่แหละ เพื่อจะป้องกันตัวเองไว้ว่า ถ้าเราทำนี้ เราไม่ได้ทำด้วยขาดสติใจ เราทำของเรา แบบว่ามันไม่ต้องการอะไรเลยใจ ถ้าไม่อย่างนั้น นี่เราพูดไปในอากาศ พูดไว้แล้วก็หายไปหมด แต่เวลาอย่างนี้แล้วเราพูดไว้ก็เพื่อ.....

ตั้งใจไว้แล้วว่าไม่ให้ ไม่เอาอะไรทั้งสิ้น ไม่ใช่กลัวนะ เราคิดว่ามันจะมีเหตุที่ต้องมีงานใหญ่ข้างหน้าใจ ฉะนั้นคาบมันควรจะชักตอนนั้น ไม่ใช่จะเอาคาบมาเที่ยว ฟันตอนนี้ไม่มีประโยชน์

โยม : หลวงพ่อคะ อยากจะเรียนถามหลวงพ่อคะว่า จริงๆ แล้วธรรมชาติของที่เขาเรียกกันว่า “พระป่า” ธรรมชาติหรือวิธีการดำเนินชีวิตของพระป่า จริงๆ แล้วนี่เป็นอย่างไรคะ

หลวงพ่อ : พระป่าเริ่มต้นก็มาจากพระพุทธเจ้าก่อน พระพุทธเจ้าตรัสรู้ในป่า ธรรมะนี้เกิดจากพระพุทธเจ้า แล้วพระพุทธเจ้าเวลาครั้งนั้นอยู่ที่โคนต้นโพธิ์ เห็นไหม ก่อนหน้านั้น ๖ ปี อย่างนี้คือพระป่า

คำว่า “พระป่า คือ พระปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติคือพระป่า”

คำว่า “พระป่า” นี้ มันมีพ่อแม่ครูอาจารย์ อย่างเช่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น แล้ว หลวงปู่มั่นนี้ท่านวางรากฐานไว้ อย่างเช่น เวลาหลวงตาอยู่กับท่านไง หลวงปู่มั่นท่าน บอกว่า “พระที่มีพรรษามากแล้วไม่ต้องมาทำข้อวัตร” มาทำข้อวัตรคือมาฝึก

ที่นี้การทำข้อวัตร หลวงปู่มั่นท่านว่า “พระที่มีพรรษามากแล้วไม่ต้องมา ให้พระ พรรษาน้อยๆ มา มันจะได้มีข้อวัตรติดหัวมันไป”

คำว่า “มีข้อวัตรติดหัวมันไป” นี้คือมันรู้ระเบียบ เห็นไหม ระเบียบ วัตรธรรมเนียม ถ้ารู้ระเบียบ วัตรธรรมเนียมของพระป่า พระป่านั้นอยู่ที่ตรงนี้ไง

“พระป่าเขาอยู่ที่ระเบียบ อยู่ที่ธรรมเนียม”

อย่างเช่น พระธุดงค์ เขาบอกว่า พระธุดงค์นั้นก็คือพระที่ห่มผ้าสีด้าๆ โอ้โฮ.. ผ้าสี ด้าๆ ถ้าอย่างนั้นกางเกงโยมก็สีด้าๆ

มันไม่ใช่อยู่ที่สีผ้า ไม่ใช่อยู่ที่นั่น “แต่มันอยู่ที่ข้อวัตรไง ! มันอยู่ที่ข้อวัตรคือ ระเบียบไง”

อย่างเช่น “ธุดงค์วัตร” พระธุดงค์ คือ พระที่ถือธุดงค์วัตร ๑๓ นั้นมือเดียว นั้น เอกาเห็นไหม ธุดงค์วัตร ก็ฉันอาหารมือเดียว ถือผ้า ๓ ผืน ถือผ้าบังสุกุล ฯลฯ

เวลาโยมเขามาถวายคหบดีจิ๋ว คือของถวาย ไม่เอา แต่จะเก็บเอาจากผ้าพันศพ คือว่าจะไม่เกี่ยวกับโยมเลย อย่างที่โยมเอามาถวายเขาเรียก “คหบดี” อย่างเช่น โยมมา ถวายอาหารนี้เขาเรียกว่า ภัตตามมา อย่างนี้พระธุดงค์เขาไม่รับ เขาบิณฑบาตเอาแต่ที่ตก บาตรไง เห็นไหม

อย่างอยู่ที่บ้านตาด ตอนอยู่ในพรรษานี้ต้องใส่บาตรอย่างเดียว เขาไม่รับอาหาร ตามมานะ อาหารตามมาเขาเรียกว่า “ภัตตามมา” แล้วก็ผ้า ๓ ผืนนี้ เห็นไหม ถ้าถือผ้าผืน ที่ ๔ นี้ถือว่าขาดธุดงค์

พระธุดงค์ พระป่านี้ เริ่มต้นมาจากธุดงค์วัตร ๑๓ แล้วก็ระเบียบของครูบา อาจารย์ เห็นไหม ระเบียบของครูบาอาจารย์นี้เขาเคารพกัน อย่างเช่น หลวงตาบอกว่า..”

“ท่านลงใจหลวงปู่มันมาก” ลงใจนะ แม้แต่ไม่เจอรูปภาพ ไม่เจอสิ่งใด ก็นึกถึงหลวงปู่ มัน นึกภาพขึ้นมาในหัวใจ แล้วกราบไป อย่างนี้เขาเรียกว่า “หัวใจมันผูกพันกัน”

มันมีความผูกพันกันมา มีพ่อแม่ มีครูมีอาจารย์... พ่อแม่ครูอาจารย์ ! เคารพบูชา กันด้วยธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม แล้วคุณธรรมนั้นอีกเรื่องหนึ่ง ประเพณี วัฒนธรรม อย่างเช่น ในที่ทำงานเรานี้มันก็ต้องมีกฎระเบียบ แต่คนดีและคนไม่ดีนั้นเป็น อีกเรื่องหนึ่ง จริงไหม

ระเบียบก็คือระเบียบ คนก็คือคน ฉะนั้นพระป่านี่ระเบียบเขารู้กันอยู่แล้ว อาวุโส กันเต การเคารพกันอย่างไรนี้เขารู้กันอยู่แล้ว แล้วระเบียบของพระป่านี่ แค่มองก็รู้แล้ว แค่มองหมายถึงว่าเวลาพระมาด้วยกัน

“อาจารย์วัตร อากันตุกวัตร”

หลวงปู่ฝันท่านถือมากเรื่องการวะ ๖ “ศาสนาจะเจริญหรือเสื่อม อยู่ที่การวะ ๖”

อากันตุกวัตร คือพระที่มา เราเป็นพระปฏิบัติใช่ไหม เราเป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้า เรารู้อยู่แล้วว่า ข้อวัตรปฏิบัติ มันเป็นอย่างไร อากันตุกวะ เราไปนี่เรามีสิทธิอย่างไร

อาจารย์วัตร คือ พระที่อยู่วัด เวลาพระมานี้จะบอกจะรับ จะต้อนรับพระที่อาวุโส มากกว่า เราก็รับบาตรรับจีวรไปฝั่งไปตาก แล้วก็มีการใช้น้ำล้างขันต้อนรับ พอต้อนรับเสร็จ แล้ว ถ้าพระมาขอพัก เราก็จะต้องให้พัก ให้พักเสร็จแล้วเราก็จะต้องบอกข้อวัตรของเรา “วัดนี้เข้าขึ้นมาจะต้องทำอะไรบ้าง.. ตื่นนอนขึ้นมาจะทำวัตรกี่โมง.. จะเตรียมตัวออก บิณฑบาตกี่โมง.. ใช้น้ำล้างขันอย่างไร” นี้เขาเรียกว่าบอกกติกา

นี้ธรรมเนียมของพระป่า ! ไม่ใช่ธรรมเนียมนะ มันเป็นธรรมวินัย พระพุทธเจ้า บัญญัติไว้แล้ว แล้วหลวงปู่มันท่านมารื้อฟื้น ของมันมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล แล้วนี่มันมี อยู่ในพระไตรปิฎกทั้งนั้นเลย

ทุกคนว่า พุทธพจน์.. พุทธพจน์..

พูดแต่พุทธพจน์ แต่พฤติกรรมมันเลวชาติ ! พูดพุทธพจน์ แต่พฤติกรรมมันเข้ากับ พุทธพจน์ได้หรือเปล่า ?

แต่นี้พระป่าเป็นอย่างนี้ แล้วเขามองถึงกินเลย หลวงตาท่านบอกเลยว่า “เดินมาก็รู้แล้วว่าพระอะไร”

โยม : สิ่งที่เคร่งครัดมากที่พระป่าจะต้องปฏิบัติคืออะไรคะ

หลวงพ่ : เคร่งครัดมาก ! คำว่าเคร่งครัดมาก มันเคร่งครัดมากเรื่องอะไร มันอยู่ที่ “เป็น” หรือ “ไม่เป็น” นะ ตรงนี้พูดเป็นหลักตายตัวไม่ได้

พวกเราเคารพบูชาหลวงปู่มั่นมาก สมัยที่หลวงปู่มั่นท่านอยู่หนองผือ หลวงตาเล่าให้ฟังว่าพระแต่ละองค์ก็จะเข้าไปหาหลวงปู่มั่น ที่นี้พอเข้าไปหาหลวงปู่มั่น มันก็อยู่ที่ จริตนิสัยของคนๆ นั้นว่า จริตนิสัยนี้เป็นอย่างไร ที่นี้ที่ว่าเคร่งครัดนี้เคร่งครัดอย่างไร

เคร่งครัดหรือไม่เคร่งครัดนี้ไม่จำเป็น คำว่าไม่จำเป็นนั้น ไม่จำเป็นตรงไหนรู้ไหม เคร่งครัดคือกฎระเบียบในที่ทำงานของเรา แต่คนๆ นี้ คนที่ทำงานนี้เขาทำหน้าที่อะไร แล้วเขาทำงานอย่างนี้ เขาจะได้ผลตอบแทนอย่างไร

มันอยู่ที่การปฏิบัติ ! คำว่าปฏิบัติแล้ว จิตของคนจะเข้าสู่ธรรมใหม่ หลวงปู่มั่นท่านดูตรงนี้ เช่น หลวงปู่คือท่านเป็นพระอรหันต์ เวลาท่านมาอยู่กับหลวงปู่มั่น กำลังแจกอาหารกันอยู่ นี่หลวงตาท่านเล่าเอง เวลาแจกอาหารกัน ที่นี้หลวงปู่คือ ธรรมดาดำยังแจกอาหารไม่เสร็จนี่ก็ยังฉันไม่ได้ใช่ไหม แต่หลวงปู่คือท่านฉันอาหารเลย พอหลวงปู่คือฉันอาหารปั๊บ หลวงปู่มั่นหันมาว่า

“คือ.. ทำไมทำอย่างนั้นล่ะ”

หลวงปู่คือบอกว่า “อ้าว.. ก็ผมหิว ผมก็ฉันเลย”

พอฉันไปแล้ว ท่านก็ว่าโอเค เพราะว่าหลวงปู่คือนี้ท่านมีภิกขุญา ๖ ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนะ แล้วเวลาหลวงปู่มั่นท่านพูด เห็นไหม

“หมูกณะ ทำแบบหลวงปู่คือไม่ได้นะ ใครจะทำแบบหลวงปู่คือไม่ได้ เพราะหลวงปู่คือท่านปฏิบัติของท่าน ท่านพ้นไปแล้ว”

แต่ผู้ที่ไปอยู่กับหลวงปู่มั่นนี่เป็นผู้ที่ปฏิบัติใหม่ เป็นผู้ที่กำลังแสวงหาอยู่
กฏระเบียบนั้นถึงสำคัญ แต่ผู้ที่เขาพ้นไปแล้ว กฏระเบียบนั้นเป็นวิธีการ

เห็นไหม ที่ว่าเคร่งแคไหนใจ คำว่าเคร่งไม่เคร่ง หรือ คำว่าเคร่งแคไหนนี้อยู่ที่จริต
ของคน อยู่ที่ความรักความชอบของคน ในสมัยพุทธกาล เห็นไหม พระอรหันต์
เอตทัคคะ ๘๐ องค์ก็ ๘๐ นิสัย

ฉะนั้นเคร่งครัดธรรมวินัยนี้ เคร่งครัดหมายถึงว่าหลัก เราเป็นประชากรไทย เรา
ปฏิเสธกฎหมายไทยไม่ได้ เราเป็นชาวพุทธ เราปฏิเสธธรรมวินัยไม่ได้ ธรรมวินัยนี้เป็น
หลัก แต่คนที่เข้าสู่ธรรมนี้ อาศัยตรงนี้ อยู่ที่ว่าใครจะมีความชอบ ใครจะมีจิตนิสัย
แล้วได้มากได้น้อยกว่ากัน นั่นก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ถามว่า เคร่งแคไหน ? เอาตรงไหนเป็นบรรทัดฐาน ?

มันอยู่ตรงนี้ มันอยู่ที่ “เป็น” หรือ “ไม่เป็น”

ถ้าเรา “ไม่เป็น” ก็เหมือนกับคนที่ทำงานไม่เป็นแล้วมาฝึกงาน เห็นไหม
เหมือนกับเจ้าหน้าที่เลย เอากฎหมายนั้นเป็นเครื่องมือ แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ที่เขาเป็นคนที่ดีนะ
กฎหมายนั้นจะใช้เพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จ.. จริ่งไหม

นี่ก็เหมือนกัน ถ้า “เป็น” เขาก็จะใช้ธรรมและวินัยนี้เพื่อทะนุถนอม เพื่อจะให้
พระหรือผู้ที่ปฏิบัตินี้เข้าสู่ธรรม

แต่ถ้า “ไม่เป็น” นี้จะพูดผิดหมด !

อย่างเช่น เราทำอะไรไม่เป็นแต่มีกฎหมายไป โอ้โฮ... ก็ว่า “กฎหมาย ! กฎหมาย !
ฆ่ามัน ! ฆ่ามัน”

ประโยชน์ทั้งนั้นเลย แต่มันอยู่ที่ว่า “เป็น” หรือ “ไม่เป็น” ถ้า “เป็น” นะ เช่น
เจ้าหน้าที่ที่ดี เจ้าหน้าที่ที่มีเมตตา เขาเห็นคนทุกข์คนจน เขาจะเจือจาน เขาจะช่วยเหลือ
เขาจะช่วยให้คนๆ นั้นผ่านพ้นจากการกระทำนั้นไป แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ที่เลว เห็นคนจนคน
ทุกข์คนยากมา นี่คือผลประโยชน์ทั้งนั้นเลย

พระก็เหมือนกัน ! พระก็เหมือนกัน ! ถ้าพระที่ดี พระที่เป็นธรรม นี่เขาทำประโยชน์ตรงนี้ แล้วมันมองออก ! คนทำงานเป็น อย่างเช่น ข้าราชการ เขาเห็นแค่เอกสารเขาก็รู้แล้วว่า “ไอ้เนี่ยมันทุจริตหรือไม่ทุจริต”

พระกับพระเขารู้กัน ฉะนั้นพอพระรู้จักกัน เราถึงบอกว่า “ถ้าไม่ถือนิสัย.. ไม่เข้าสู่หมู่คณะ” ถ้าเข้าสู่หมู่คณะก็ตรงนี้ไง มันจะเข้ากันได้หรือเข้ากันไม่ได้ ถ้ามันเข้ากันได้ก็คือกฎระเบียบอันเดียวกันใช่ไหม แต่ถ้าเข้ามาไม่ได้ คือ กฎระเบียบมันคนละกฎระเบียบ เราจะเอาแต่ความพอใจของเรา ถ้าเราจะเอาแต่ความพอใจของเรา แต่คนอื่นเขาก็มีใจของเขา แล้วมันยังมีธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าที่เป็นหลักอีกอันหนึ่ง แล้วเราทำอะไรไว้ละ ! เราทำอะไรไว้

นี่ไงที่บอกว่า “พระป่าหรือไม่ใช่พระป่า เขาวัดกันตรงนี้ไง”

โยม : จริงๆ แล้ว หลักธรรม ธรรมวินัย เป็นสิ่งที่คืออยู่แล้ว.....

หลวงพ่ : ถูกต้อง !

โยม : แต่ว่าคนที่เขาจะไปปฏิบัติ....

หลวงพ่ : ไซ้ ! เขาเอาไปอ้างเพื่ออะไรล่ะ ถ้าพูดถึง อย่างเช่น ครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม อย่างเช่น เราอยู่ในที่ทำงาน เราก็มีกฎระเบียบข้อหนึ่ง แล้วส่วนใหญ่เขาถือ ส่วนใหญ่เขาก็เห็นดีเห็นงามด้วย แต่มีคนพาลคนหนึ่งบอกว่า “กฎระเบียบนี้ไซ้ไม่ได้เลย” แล้วเขาจะเอาแต่ใจของเขา อย่างนี้มันก็เข้ากันไม่ได้แล้ว

ธรรมวินัยก็ส่วนธรรมวินัย แต่อยู่ที่พฤติกรรม อยู่ที่การกระทำนั้น แล้วทีนี้ถ้าเข้ามาในหมู่สงฆ์ เห็นไหม หลวงปู่มันท่านถึงวางหลักไว้ไง หลวงปู่มันท่านว่า

“หมู่คณะ... หมู่คณะให้มันมีข้อวัตรติดหัวมันไป”

ให้มีความรับรู้ ให้มีสิ่งนี้ติดหัวมา คือว่าเรารู้หลักใจ แต่ถ้าไม่รู้หลักมันก็เฉไป ตามประสามัน

โยม : หลวงพ่อคะ มีญาติโยม พุทธศาสนิกชนหลายๆ คนสงสัยกันมากที่ว่า มีการพูดถึงเรื่องวิธีการคูจิต

วิธีการคูจิตแบบนี้ มันสามารถมาแทนที่หรือว่าทดแทนคนที่ทำสมาธิ ที่อาจจะทำไม่ได้ แล้วใช้วิธีการคูจิต ใช้ปัญญาทดแทน วิธีการแบบนี้สามารถทำได้จริงๆ หรือเปล่าคะ

หลวงพ่อ : วิธีการส่วนวิธีการ วิธีการนี้เป็นวิธีการอันหนึ่ง

วิธีการ เห็นไหม “เจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ”

ถ้าเป็นเจโตวิมุตติ เห็นไหม ทำสมาธิ แล้วใช้สมาธิพิจารณา วิปัสสนา นั่นเป็นอันหนึ่ง

ปัญญาวิมุตตินี้ใช้ตัดด้วยปัญญา แต่ ! แต่มันมีสมาธิของมัน มันอยู่ที่ “เป็น” หรือ “ไม่เป็น” เท่านั้น ถ้า “เป็น” พุดถูกหมด “คนเป็น” ทำอะไรก็ถูกหมดจริงไหม แต่ “คนไม่เป็น” ทำอะไรก็ผิดหมด

ฉะนั้นเวลาเขาพุด เขาไม่พุดตรงนี้ เขาไปพุดถึงหลักวิชาการ พุทธพจน์ใจ อ้างพระไตรปิฎกใจว่าตัดด้วยปัญญา พระพุทธเจ้าก็บอกว่าตัดด้วยปัญญา แต่ตัดด้วยอย่างไร

ตัดด้วยอย่างไร เห็นไหม “ศีล สมาธิ ปัญญา” ถ้ามีปัญหา คำว่ามีปัญหานี้ ปัญญาของใคร ที่นี้พอปัญญาของใครใช้ใหม่ ใ้ที่ว่าสิ่งที่คูจิตๆ คำว่าคูจิตนี้หลวงตาท่านไม่ใช่ออย่างนั้น หลวงตาท่านใช้คำว่า “ปัญญาอบรมสมาธิ” คำว่าคูจิต มันเป็นภาษาท้องถิ่นใช้ใหม่ ภาษาท้องถิ่นใช้คำว่า “คูจิต”

ที่นี้คำว่าคูจิต เราก็คูจิตได้ คำว่าคูจิตนี้ถ้าเราไปพุดกับพวกตะวันตก ถ้าเราไปพุดอย่างนี้ เขาจะเข้าใจเรื่องพื้นฐานของเราไหม พอเขาไม่เข้าใจ พอเขาไปคูจิตเขาก็ไปคูความคิดเขานั้นแหละ แต่ถ้าคนมีพื้นฐานล่ะ ?

ที่นี้คำว่าคูจิตๆ มันเป็นภาษาท้องถิ่นใช้ใหม่ มันเป็นภาษาไทย ภาษาท้องถิ่นภาษาของเรา แต่ถ้าพุดถึงตามความเป็นจริงในหลักศาสนา ใช้คำว่า “ปัญญาอบรมสมาธิ” หลวงตาใช้คำว่า “ปัญญาอบรมสมาธิ”

ฉะนั้นคำว่า “คูจิต” นี้ ถ้าคูด้วยการเพ่ง ด้วยการดู คำว่าคูก็คือคูเฉยๆ ไข้ใหม่ แล้วมีปัญหาใหม่ คำว่าคูก็คือคู

ถ้าคำว่า “คูจิต” นะเราถึงบอกว่า กล้องวงจรปิดดีกว่ามีง มันก็ส่องอยู่ไข้ใหม่ พอมันเปิดเครื่องอยู่ แล้วใครไปเอาข้อมูลนั้นมาใช้ถึงจะได้ประโยชน์ แล้วกล้องมันรู้อะไร ตัวกล้องมันได้อะไร

คำว่า “คูจิต” ถ้าเราต้องการให้เป็นการคูจิตของเรา มันก็เหมือนกับกล้องวงจรปิดเท่านั้นเอง แล้วปัญญามันเกิดหรือยัง แต่เขาบอกว่าจะเกิดนะ มันขัดกันใหม่ ข้อเท็จจริงมันขัดกันใหม่

เราถึงบอกว่า “มันต้องปฏิบัติตามของพระพุทธเจ้านะ คือ สีล สมาธิ ปัญญา”

คำว่าสมาธินะ ! เพราะมีสมาธิ คนมีสมาธิ ทำอะไรก็ถูกไปหมดไข้ใหม่ คนไม่มีสมาธิ ทำอะไรก็ผิดไปหมดไข้ใหม่ ถ้ามันไม่ทำสมาธิคือไม่ทำสมาธิก่อน ความรู้ความเห็นจะเกิดขึ้นมาใหม่...เกิด แต่เกิดโดยสามัญสำนึก เกิดโดยปุถุชน เกิดโดยความเห็นของพื้นฐานของเรา

แต่ถ้าทำสมาธิก่อน.. ถ้าทำสมาธิมันจะทำให้ความรู้ความเห็นของเราเนี้ มันไม่มาบวกกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นจากปัจจุบัน

..อันนั้นต่างหาก..

ฉะนั้นพื้นฐานเลย เราบอกว่า ถ้าขาดสมาธินะมันจะไม่มีโลกุตตรปัญญา คือปัญญาที่จะรู้ทันของกิเลส ไม่มี ! ถ้าไม่มีสมาธินะ

แต่ที่เขาบอกว่า “ปฏิบัติแล้วสบายๆ”

โอ้โฮ.. มันสบายเพราะอะไร เพราะธรรมดาคนเรามีความคิดไข้ใหม่ แล้วมันใช้ความคิดให้มันรู้เท่าความคิดของมัน แล้วตัวพลังงานมันอยู่ไหน

โยมมีความคิดนะ แล้วโยมก็ใช้ความคิดบอกว่า คิด จินตนาการ ให้มันปล่อยให้หมด มันปล่อยใหม่ ? ถ้ามีสติมันปล่อย พอมันปล่อยแล้วมันสบายใหม่ เราคิดให้เราไม่

คิดไง..เราคิดให้เราไม่คิด ! เรามีความคิดอยู่ แต่คิดให้มันไม่คิด มันก็จบที่ความคิดนั้น แล้วตัวจิตอยู่ไหน ? มันถึงไม่มีสมาธิไง ! มันถึงไม่เป็นอะไรเลยไง ! มันถึงเป็นการฉ้อฉล ใจ ! มันถึงเป็นการหลอกลวงใจ !

ทีนี้คำว่าถ้า “คนเป็น” เราถึงบอกว่า “เป็นหรือไม่เป็น” ถ้า “คนเป็น” หลวงปู่คุณัย ท่านสอนท่านบอกให้ดูจิต แต่ดูจิตของท่าน ท่านบอกว่า “ดูจิต มันจะมีสติ” แล้วพอคุณไป นี้ท่านบอกว่า “ไม่เห็นจิตหรอก ไม่เห็นจิต มันเป็นอาการทั้งนั้น ไม่เห็น !” หลวงปู่คุณัย ท่านสอนประจำ แล้วการดูจิตนี้มันยากกว่าพุทโธเยอะ ยากกว่า.. ยากกว่าเพราะพุทโธ พุทโธ นี้มันเหมือนกับเราทำงานโดยสามัญสำนึกของเรา แล้วคำว่าดูจิตๆ นี้ มันต้องคนที่ มีพื้นฐาน คนแบบปัญญาชนที่มีพื้นฐานที่ดี ทีนี้มีพื้นฐานที่ดีมันต้องมีสติปัญญา

เห็นไหม บัว ๔ เหล่า...

โยม : คือคุณแล้วก็ต้องนำไป...

หลวงพ่อ : คุณก็เป็นสมณะหมด

โยม : คือคุณเฉยๆ ไม่ได้

หลวงพ่อ : ไม่ได้ ! ไม่มี ไม่มี... คุณเฉยๆ ไม่มี

โยม : คุณแล้วก็ตัดกิเลส...

หลวงพ่อ : ไม่มี ! ไม่มี ! ถ้ามีนี่ตัดอย่างไร เพราะ ! เพราะมันไม่มี เพราะมันไม่มีเขาก็เลยอุปโลกน์กันว่ามี อุปโลกน์กันด้วยทฤษฎีของตัวเองไป

โยม : แสดงว่าคำที่บอกว่า “ไม่ต้องทำสมาธิ ไม่จำเป็นจะต้องมีสมาธิก็ได้ ให้ใช้วิธีการดูจิตเอา” แสดงว่าไม่จริง

หลวงพ่อก : เราพูดว่าไม่จริง ! ก็เราบอกว่าไม่จริงไง มันไม่จริงแต่เขาบอกจริง มันจริง ! แต่จริงของเขาไง เขาถึงเป็นสังคมาฯ หนึ่ง เขาถึงเข้าหามูมิไม่ได้ไง มันจริงของเขา เพราะเขาสร้าง อุปโลกน์ให้มันจริง แต่ถ้าเป็นความจริงนะ

“ความจริงมีหนึ่งเดียว... อริยสัจมีหนึ่งเดียว”

เพราะถ้าเป็นความจริงนะ มันมีศีล มีสมาธิ แล้วเกิดปัญญา แล้วเวลาเกิดมันไม่ใช่เกิดศีล สมาธิ ปัญญาอย่างนี้

ศีล คือความปกติของใจ... สมาธิ คือเราทำให้มันเกิดขึ้น... พอมันเกิดขึ้นแล้ว ถ้ามันเกิดปัญญา.. ศีล สมาธิมันจะรวมกัน ! ศีลสมาธินี้มันจะรวมกัน เป็นเหมือนเกลียวเชือกที่ไปพร้อมกัน ศีล สมาธิ ปัญญาที่มันเป็นเกลียวเชือกไปพร้อมกัน มันถึงเป็นมรรค ๘ !

อย่างเช่น อาหารนี้ วัตถุดิบที่จะทำอาหาร เราแยกวัตถุดิบไว้ แล้วบอกให้มันเป็นอาหารขึ้นมา อย่างนี้มันเป็นไปได้ไหม มันก็ต้องเอามาผสมกัน แล้วทำให้สุกในภาชนะ ไซ้ไหม ในเตาในหม้อ

ศีล คือความปกติของใจ..

สมาธิ คือสัมมาสมาธิ..

ปัญญา คือความเพียรชอบ ความดำริชอบ..

ถ้าทำไปแล้วมันจะเห็นศีล สมาธิ นี้รวมตัวกันเป็นเกลียวเชือก เป็นธรรมจักร จักร มันเคลื่อนตัวไปอย่างไร นี่มรรคผลมันอยู่ที่นี้ ! มรรคคือเหตุไฉน

เพราะเขาไม่เห็นอย่างนี้ เขาถึงบอกว่า “ดูไปเฉยๆ แล้วปัญญามันจะเกิดเอง คือเอาจิตดวงเก่า จิตดวงที่เกิดขึ้นมา เวลามันดับลง จิตดวงใหม่เกิดขึ้นมา แล้วดู จำให้แม่นๆ จำจิตดวงเก่า เอาจิตดวงใหม่จำจิตดวงเก่า จำจนเป็นปัญญารุ่งขึ้นมา”

นี่มันฟ้องไง

โยม : คือจิตไม่ใช่เป็นดวงอะไรที่มีอันนี้ดับ อันนี้เกิด....

หลวงพ่ : อันนั้นมันหนังการิตุณ

นี่เพราะอะไรล่ะ การกระทำนี้มันฟ้องหมดใจ คำพูดมันฟ้องถึงกั้น คำพูดมันฟ้องถึงผู้ที่สอน ถ้าผู้สอนเขามีหลักการของเขา แล้วหลักการอย่างนี้ เห็นใหม่ ในสังคมของพระป่า โยมถามถึงสังคมของพระป่า หลวงปู่มั่นท่านฝึกของท่านมา หลวงปู่มั่นท่านกรองของท่านมา หลวงปู่มั่นท่านสงสาร ท่านอยากหรือพินให้ศาสนานี้มันคง ฉะนั้นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งหมดท่านจะสอบกัน แล้วลูกศิษย์หลวงปู่มั่นท่านจะคุยกัน ชัมมสาก์จจาเอตัมมังคลมุตตมัง

แม้แต่หลวงตา เห็นใหม่ คุณิ เจ้าคุณจุมท่านให้หลวงตากับหลวงปู่ขาวคุยกัน ให้หลวงตากับหลวงปู่แหวนคุยกัน นี่ไงเขาสอบกัน ถ้าของจริง ยิ่งสอบยิ่งสะอาดบริสุทธิ์ทุกคนชอบใช้ใหม่ แล้วทำไมเขาไม่สอบล่ะ ทำไมเขาไม่สอบ ?

โยม : วิธีการแบบนี้มีมาตั้งนานแล้ว ?

หลวงพ่ : มีมาแต่ดั้งเดิม ! เป็นมงคล ๓๘ ประการ

“ชัมมสาก์จจา เอตัมมังคลมุตตมัง เป็นมงคลอย่างยิ่ง”

แล้วสายพระป่าเขาทำกันอย่างไร ! สายพระป่าเขาตรวจสอบกันตลอด ! สายพระป่าเขาไม่ให้ใครมาเอกเทศหรือ สายพระป่าเหมือนกับในวิชาชีพเลย ในวิชาชีพใดเขาจะรู้ว่าใครมีกั้น ใครมีฝีมือมากน้อยแค่ไหน

ในวงการพระป่าเป็นอย่างนี้ไง ในวงการพระป่า พระป่ากับพระป่านี่เขาจะรู้กันว่าใครมีคุณสมบัติมากน้อยแค่ไหน หลวงตาใช้คำว่า “ครอบครวักรรมฐาน”

ชาวโลกเขาจะมารู้จักพวกเราที่หลัง ครอบครวักรรมฐานนี่เขาจะรู้กันก่อน เพราะเขาตรวจสอบกัน เขาอยู่ในวงการกัน เขารู้ถึงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ชาวโลกเขาจะรู้

ทีหลัง ต่อเมื่อตายแล้วเผา แล้วเป็นพระธง..พระธาตุ..ก็ว่ากันไป แต่ในวงครอบครัว
กรรมฐานนี้เขารู้มาก่อนหน้านั้น

ฉะนั้น จริงๆ แล้วนะเหตุที่เราออกมาพูดนี้ เพราะเราสงสารสังคม ว่าสังคมนี้อ่อนแอมาก แล้วสังคมนี้นักคนชักไปในทางที่ผิด... เท่านั้นเอง ! แล้วไม่อยากออกมายุ่งจริงๆ

ฉะนั้นมันเป็นเรื่องที่แบบว่าหายากมาก เป็นเรื่องที่.. แหม... มันแย่มากๆ

โยม : จริงๆ แล้วก็ขึ้นอยู่กับวิธีการนำไปใช้ อย่างที่หลวงตาบอก.....

หลวงพ่อ : อยู่ที่ “เป็น” หรือ “ไม่เป็น” เท่านั้น !

โยม : คำสอนของพระพุทธเจ้า ก็คือสอนในสิ่งที่ดี...

หลวงพ่อ : ถูกต้อง ! ทีนี้คนหยิบฉวยเอาไปใช้เป็นผลประโยชน์ส่วนตัวใจ เขาไม่หยิบฉวยไปเพื่อประโยชน์กับเราไง ธรรมและวินัยนี้ เอาไว้แก้ไขเรานะ เหมือนยานี้เขาเอาไว้รักษาใคร ก็เอาไว้รักษาเราเวลาเราป่วยไข้

โยม : แสดงว่าไม่ว่าจะบอกว่าเป็นลูกศิษย์ของพระป่าสายไหนอะไรอย่างไรก็ตามวิธีหรือแนวปฏิบัติก็ไม่ได้หนีห่างจาก...

หลวงพ่อ : ถูกต้อง ! ไม่มี ! พระไตรปิฎกเล่มเดียวกัน พระพุทธเจ้าองค์เดียวกัน แต่ถ้าเขาขึ้นอย่างนั้น ก็พระพุทธเจ้าเฝ้ากับพระพุทธเจ้าข้าคนละองค์กัน เพราะอะไร เพราะเขาบังคับให้พระพุทธเจ้าคิดตามเขา แต่ของเรานี้เราเทิดทูนพระพุทธเจ้า

เขาบอกว่า “พระพุทธเจ้าพูดอย่างนั้น พุทธพจน์ว่าอย่างนั้น”

ถ้าว่าอย่างนั้นแล้วเอ็งทำอย่างไร ?

เขาถึงบอกไงว่า “พระกรรมฐาน พระป่านี้ไม่เคารพธรรมวินัย ไม่เคารพพระไตรปิฎก”

โธ.. หลวงปู่มันนะ หลวงตาท่านเล่าให้ฟัง แม้แต่ตัวอักษรนี้ท่านจะไม่ให้อ่านไว้ต่ำกว่าท่านเลย ตัวอักษรตัวอักษรนี้ท่านบอกว่า มันถ่ายทอดธรรมะของพระพุทธเจ้าได้ เราเคารพแม้แต่ตัวอักษรนะ เราไม่ใช่ว่าไม่เคารพพระพุทธเจ้า แต่ยิ่งกว่าเคารพอีก แล้วพอเคารพแล้วซื่อสัตย์ เคารพแล้วเราพยายามทำให้ได้ ทำให้เป็น ไม่ใช่แอบอ้าง !

เขาบอก เขาเคารพพระพุทธเจ้านะ พุทธพจน์ อู้อู... ท่องกันปากเปียกปากแฉะเลยนะ ถ้าจะให้เราพูดประสาธนะ เลวทราม !

โยม : หลวงพ่อคะ หนูเรียนถามตรงๆ ว่า อย่างนี้แล้วมันจะเป็นอย่างไรคะ ในเมื่อที่มีพระอีกส่วนหนึ่งก็ต้องยอมรับว่ามีที่เอาคำสอนของพระพุทธเจ้าไปปฏิบัติ อาจจะไปสอนญาติโยม พุทธศาสนิกชน ในแนวทางที่อาจจะไม่ถูกต้อง ประกอบกับตอนนี้สภาพสังคมก็อาจจะอ่อนแอ อาจจะถูกชักจูงไปได้ง่ายอย่างนี้ค่ะ

หลวงพ่อมองแล้วคิดอย่างไรคะ ทุกวันนี้

หลวงปู่ : มองแล้วนี่ มันแบบว่าชาวพุทธนี่นะ ครูบาอาจารย์ของเราตั้งแต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มัน เราพูดอย่างนี้แล้วเราสะท้อนใจ สะท้อนใจเพราะอะไร เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มันนะ...นี่หลวงปู่มันท่านเล่าให้ฟัง ขณะที่ท่านออกประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ ชาวบ้านเขาต่อต้านไง เวลาไปปฏิบัติที่ไหนเขาหาว่าเป็นเสือสมิง เป็นอะไรมา เขาวิ่งหนีเขาไม่ใส่ใจใจ

แล้วพวกเรากว่าจะทำได้นะ เพราะสังคมเขาบอกว่า “มรรคผลมันไม่มี” แล้วหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มันท่านพยายามวางรากฐานมา พอวางรากฐานมา ท่านใช้ชีวิตของท่านทั้งชีวิตเลยนะ อยู่ป่าอยู่เขา ให้สังคมเขาเชื่อถือ “มรรคผลมันมี” แล้วพวกเรานี้พวกที่มีศรัทธามีความเชื่อ ก็ได้ยึดถือศรัทธาที่กตัญญูของท่าน แล้วเราก็พยายามประพฤติปฏิบัติกัน ประพฤติปฏิบัติเพื่อจะเอาตัวรอด เห็นไหม นี่เพื่อจะเอาความจริง

ที่นี้พอเอาความจริง เพราะสิ่งนี้พอทำจริง พอเอาความจริงขึ้นมา แล้วสังคมก็มีความเชื่อถือศรัทธาขึ้นมา พอสังคมมีความเชื่อถือศรัทธาขึ้นมา ไอ้คนที่เข้ามาเห็น หลวงปู่มันท่านพูดเอาไว้วันๆ มีอยู่ที่มูลนิธิหลวงปู่มัน เขาขึ้นเป็นโลโก้ไว้เลยว่า

“ต่อไปมันจะเอาแต่เหยียงไม่เอาอย่าง”

คือคนอยากดัง อยากใหญ่ อยากได้ผลประโยชน์ คือเอาแต่เหยียง แต่แบบอย่างที่ท่านประพฤติปฏิบัติมานี้มันไม่มีใครเอา นี่ขนาดท่านใช้ชีวิตของท่านทั้งชีวิตนะ ที่นี้พอสังคมมีความเชื่อถือขึ้นมา ที่เขาเข้ามาเพราะสังคมมีความเชื่อถือขึ้นมาซะใหม่ แล้วความเชื่อถือนี้มันเกิดขึ้นมาจากใคร มันก็เกิดมาจากครูบาอาจารย์ของเราที่สร้างสมขึ้นมา แล้วเขามานี้ก็มาตัดดวงเอาแต่ผลประโยชน์ของตัวเอง

ฉะนั้นโลกมันเป็นอย่างนี้ โลกเป็นอย่างนี้ หมายถึงว่า คุณติในเมื่อสังคมนี้เป็นประชาธิปไตย เรามีความคิดแตกต่าง เราต้องเคารพความคิดที่แตกต่าง เห็นใหม่ ที่นี้คนเรามันมีความคิดความเห็นอย่างนั้น ถ้ามีความคิดอย่างนั้น เราจะไปคอนโทรลความคิดของคนนี้มันจะทำได้อย่างไร

ที่นี้ความคิดของคน อย่างเช่น ครูบาอาจารย์ของเรา อย่างเช่น หลวงตา ที่เป็นครูบาอาจารย์ของเรา ท่านบอกว่า “ท่านสงสารสังคมมาก” ที่นี้พอสงสารสังคมมาก ท่านก็เอาตัวท่านเป็นตัวอย่าง ท่านบอกว่า “ให้พระนี่มีหลักมีเกณฑ์”

อ้าว.. โยมคิดคุณติ โยมกินข้าววันละกี่มื้อ พระป่านี่ฉันข้าววันละ ๑ มื้อ พอฉันข้าววันละ ๑ มื้อแล้วพระปายังอดนอนผ่อนอาหารกัน นี่พระเราในวัดนี้ไม่เคยฉันข้าวครบเลย พระมีอยู่ ๒๕ วันหนึ่งบิณฑบาตวันละ ๑๐ กว่าองค์ ไม่เคยบิณฑบาตครบ เพราะเขาผ่อนอาหาร

เราจะบอกว่า โยมกินข้าววันละกี่มื้อ พอกินวันละกี่มื้อ นี่คือความเป็นอยู่ของโยมอย่างหนึ่งซะใหม่ แต่ความเป็นอยู่ของพระ พระป่าที่ว่าเวลาปฏิบัติไง แม้แต่วันละมื้อเดียว พอฉันเข้าไปแล้ว ถ้าร่างกายมันแข็งแรง หลวงตาใช้คำว่าธาตุ “ธาตุคือร่างกาย ชั้นธคือความคิด” ถ้าเรากินอาหารมาก เรามีความอุดมสมบูรณ์มาก เวลานั่งสมาธิมันก็หลับ เพราะธาตุชั้นธทับจิต ธาตุชั้นนี้ทับจิต !

ที่เอ็งว่าคุณจิตๆ นั่นแหละ กินกันให้อ้วนๆ ! กินกันให้กิเลสตัวใหญ่ๆ ! แล้วไปคูมัน คุณชีว่ามันจะกระที่บมึงใหม่

แต่พวกเราเห็นไหม คูตี เพราะครูบาอาจารย์ท่านฝึกมา แม้แต่อาหารวันละมื้อมัน ก็ยังมากเกินไป เพราะอะไร เพราะพลังงานมันเหลือใช้ พอเหลือใช้ก็กินอิ่มนอนอุ่นแล้ว ก็มานั่งสัปหงก ถ้าอย่างนั้นแล้วเราบวชมาทำไม เราบวชมาเพื่อมรรคผล เราไม่ได้บวชมา เพื่อกินอาหาร ถ้าบวชมาเพื่อกินอาหาร คูตีชาวโลกเขามีอาหารดีกว่าเราอีก

นี่พระเป็นหลักเป็นเกณฑ์ เห็นไหม เพราะพระเป็นหลักเป็นเกณฑ์ขึ้นมา มัน ปฏิบัติขึ้นมา พอปฏิบัติขึ้นมามันจะเป็นจริงขึ้นมา ที่นี้พอโลกเขามองมา เขาก็มองว่า

“อัฐ... ทำไมเคร่งครัดขนาดนั้น อัตถกิลมถานุโยค...”

พระพุทธเจ้าเป็นเจ้าของทฤษฎี “มัชฌิมาปฏิปทา” ถ้าพระพุทธเจ้าเป็นเจ้าของ ทฤษฎีมัชฌิมาปฏิปทา แล้วท่านจะบอกว่าพระอดนอนผ่อนอาหารนี่เป็นอัตถกิลมถานุ โยค มันจะเป็นไปได้อย่างไร

อัตถกิลมถานุโยคนะ ในสมัยโบราณ ในสมัยพุทธกาล เดียวนี้ก็ยังมีย พวกฤาษีนี้ เขากำมือจนเล็บทะลุหลังมือเลย เขายืนนะแล้วปลวกมันเกาะ จนมันสร้างรังขึ้นมาถึงคอ เลย นั่นอัตถกิลมถานุโยคเขาเป็นอย่างนั้น

แต่ไอ้ที่นี่ไม่ใช่อัตถกิลมถานุโยค อันนี้เพราะอะไร เพราะมันเป็นอุบาย

อย่างเช่น โยมมานีละ ขับรถมานี้ถ้าเบรกไม่ดี น้ำมันไม่ดี จะมาได้ไหม มันต้อง ครบ มันต้องสมบูรณ์บริบูรณ์มาหมด เวลาจิตใจมันจะภาวนานี้มันติดขัดไปหมด เราอด นอนผ่อนอาหารนี้ก็เพื่อตรวจสอบเบรก ตรวจสอบน้ำมัน ตรวจสอบลม ตรวจสอบทุก อย่าง พอรถสมบูรณ์แล้วค่อยออก

จิตใจเรานี้มันอ่อนแอ จิตใจเรานี้แย่มากเลย แล้วมันก็สัปหงกโง่งวง เพราะ พระพุทธเจ้าอดอาหารมาก่อน พระพุทธเจ้าบอกว่า “ภิกษุห้ามอดอาหาร แต่ ! แต่เรา อนุญาตนะ (ในบาลีมี) เราอนุญาตถ้าใครจะอดอาหารเพื่อเป็นอุบายวิธีการ”

นี่เป็นอุบายวิธีการ ฉะนั้นที่หลวงตาบอกว่า “ให้พระเป็นตัวอย่าง..พระเป็น ตัวอย่าง” ถ้าพระเรามีหลักมีเกณฑ์ พระเรามีแบบอย่าง เห็นไหม ชาวโลกเขาก็มีตัวอย่าง

แต่นี้พระอ่อนแอกว่าโลก “นุ่นก็กินไม่ได้ นอนก็นอนไม่หลับ มันไม่มีความสุขเลย มันต้องกินอึมันนอนอึ จะอยู่ตึก ๕ ชั้น” นี้อย่างนี้เป็นหลักของโลกใหม่

นี่เพราะโยมพูดอย่างนี้ไง โยมบอกว่า “แล้วถ้าสังคมมันอ่อนแอ มันเป็นอย่างไร”

เราถึงบอกว่าครูบาอาจารย์เรานี้ะท่านห่วง เหมือนกับผู้นำประเทศ ก็อยากให้ประเทศนี้มั่นคง ครูบาอาจารย์ของเราท่านเป็นผู้นำนะ ท่านก็อยากให้ศาสนามั่นคง แต่ทุกคนก็อ้างท่านทั้งนั้นเลย ใครๆ ก็ว่าเป็นลูกศิษย์หลวงตาหมดเลยนะ จะเป็นเปิด หมูหมา กา ไก่ ก็ว่าเป็นลูกศิษย์หลวงตาทั้งนั้นเลย อ้างแต่ชื่ออ้างกัน เอาเยี่ยงไม่เอาอย่าง เวลาท่านประพฤติปฏิบัติ ท่านทำดี ทำไมไม่ทำตาม แต่เวลาชื่อเสียงกิตติคุณนี้ใครๆ ก็อยากได้

ถ้าพระมีตัวอย่างตรงนี้มันก็ใช้ได้ไง แต่ถ้าพระมันไม่เป็นตัวอย่าง เห็นไหม ฉะนั้นถ้าสังคมมันอ่อนแอ ถ้าพระเราสะอาดบริสุทธิ์ พระเรามั่นคง พระเราเป็นแบบอย่าง.. แบบอย่างนี้หลวงตาท่านบอกเลย

“การสอนที่ประเสริฐที่สุดคือการสอนโดยไม่สอน” คือเราทำเป็นตัวอย่าง ชีวิตที่เป็นแบบอย่าง การสอนโดยไม่สอน เห็นไหม นี้นี่ที่เราไปหาครูบาอาจารย์ก็เพราะตรงนี้ เพราะเราเชื่อของเรา พวกเราลงใจอาจารย์เรา เราถึงไปหาอาจารย์ของเรา

โยม : อย่างพระบางรูปที่ผ่านกรรมฐาน จะเหมือนกับว่ามีบางรูปที่เอาไปปฏิบัติไม่ดี ก็จะบอกกับญาติโยมเหมือนกับว่าวิธีปฏิบัติของตัวเอง ตอนนีตัวเองเหมือนกับเป็นพระอริยะ เป็นพระอรหันต์ เป็นอะไร ก็ทำให้ญาติโยมเชื่อถือแล้วก็ศรัทธา....

หลวงพ่ : พระพุทธเจ้าพูดไว้หมดแล้ว อย่างเช่น โจรนี่นะ เวลาเขาปล้นเขาต้องไปปล้นที่บ้านเจ้าทุกข์ใช่ไหม ถ้าโจรจะปล้น แต่พระเวลาปล้นนี่ “มหาโจร” คือเขามาให้ถึงที่เลยละ โจรเวลามันปล้นมันต้องหาเหยื่อใช่ไหม แต่มหาโจรนี่เหยื่อมันมหาโจร

นี่ไงก็อ้างแบบที่โยมพูดเมื่อกี้ไง พระพุทธเจ้าบอกว่า “มหาโจร”

ทีนี้ก็คิดเอาสิ

โยม : แล้วถ้าเกิดเราปฏิบัติไม่ดี ก็เป็น.....

หลวงพ่ : ตามหลักของพระพุทธศาสนา “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” ถ้าคนทำคุณงามความดี มันจะเป็นความชั่วไปไม่ได้ เว้นไว้แต่กรรมเก่า แต่กรรมเก่าก็เล็กน้อย ถ้ากรรมเก่านะ ถ้าพูดถึงกรรมเก่ามันก็มีของมัน

“ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว”

ในเมื่อเราทำความดีของเรา จิตใจของคนที่ทำนี่มันรู้ อย่างเช่น พระโมคคัลลานะ ท่านเป็นพระอรหันต์ด้วย เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายด้วย แล้วมีฤทธิ์มากด้วย แต่ที่นั่นมันเป็นเรื่องของกรรมเก่า กรรมเก่าที่ว่าเวลาถึงคราวๆ หนึ่ง เห็นไหม ศาสนาพุทธนี้เวลาพระพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมไป มันมีศาสนาอื่นอยู่แล้ว ในชมพูทวีปเขามีศาสนาดั้งเดิมของเขาอยู่ พอพระพุทธเจ้าเผยแผ่ศาสนาไป มันก็มีการโต้แย้ง มีการขัดผลประโยชน์

เขาก็ประชุมกัน (มีอยู่ในพระไตรปิฎก) เขาก็บอกว่า เขาจะทำลายพุทธศาสนา คือจะไม่ให้ศาสนาเผยแผ่ไปนี่จะทำอย่างไร เขาก็บอกว่าต้องตัดกำลังผู้ที่เป็นมือซ้ายกับมือขวา คือพระสารีบุตรกับพระโมคคัลลานะ คือต้องตัดกำลังตรงนี้ ก็วางแผนกันว่าต้องฆ่าตรงนี้ไง ที่นี้พอจะมา พระอรหันต์นี่เขาก็รู้อยู่แล้ว เขาก็เหาะหนีๆ ตั้งหลายหน

จนสุดท้ายพระโมคคัลลานะก็ว่า มันเป็นเพราะเหตุใด มันเป็นเพราะกรรม ในอดีตชาติมันมาแล้วเคยได้ทำร้ายแม่ไว้ กรรมอันนั้นมันมาให้ผล พอกรรมให้ผลนะ นั่นเป็นเศษกรรม แต่เศษกรรมนี้มันไม่สะเทือนใจพระอรหันต์ไง ก็อย่างเรานี้รู้ว่าเขาจะมาทูป แล้วเรานั่งให้เขาทูปนี่มันสะเทือนใจไหม ถ้าเรารู้เรารู้ลูกหนี มันก็บไชใหม่ แต่ทำไมท่านไม่ลูกหนีล่ะ

เราถึงบอกว่า มันไม่สะเทือนหัวใจพระอรหันต์เลยไง นี่เศษกรรม... แล้วถ้าเศษกรรมมันมาอย่างนั้น แต่นี่พูดถึงทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

เราจะบอกว่า “คนที่เขาทำนี่เขารู้อยู่แก่ใจ” เรายืนยันว่าคนที่ทำ เขารู้อยู่แก่ใจ !

โยม : คือพระที่ปฏิบัติอาจจะบรรลุเป็นพระอริยะ เป็นพระอรหันต์นั้นมีจริงๆ แต่ว่าเขาจะไม่ได้มาบอกกับญาติโยมตรงๆ

หลวงพ่ : ฮี! โยมมีเงิน ๑๐๐ ล้าน โยมจะเอาเงิน ๑๐๐ ล้านไปไว้ที่ไหน

โยมมีเงิน ๑๐๐ ล้าน โยมจะเอาเงิน ๑๐๐ ล้านนี้ผูกคอตลอดแล้วเดินเที่ยวอวดเขา มันจะเป็นไปได้ไหม นี่เงินนะ ! แล้วอริยมุณินั้นมีค่ามากกว่านั้นเยอะ ! เงินนี้ชาวบ้านเขายังรู้ว่า เป็นเงิน แต่อริยมุณินี้ใครตรวจสอบได้ เพชรมันยังมีเพชรจริงเพชรปลอมเลย แล้วบอกว่า อู้อู้อู้อ.. มันมีเยอะ มันมีเยอะ แล้วก็ผูกคอตลอดไปอวดเขา

เงินนี้เขาฝากไว้ที่ธนาคาร เขาเอาไว้ในเซฟ เขากลับคนลัก ใ้เงินมีเงินบาท ๒ บาท เที่ยวห้อยคอไปโชว์คนอื่น มันจะบ้า ! มันเป็นไปไม่ได้ !

เราเปรียบถึงเงินนะ เงินหมายถึงว่าคนที่ทำมาหากิน เขามีเงินเขายังรู้จักเก็บรู้จักออม รู้จักรักษา

อริยมุณินะ กว่าจะได้มานี้เกือบเป็นเกือบตาย แล้วอริยมุณินี้มันได้มา ของที่ได้มาแล้วชาวโลกเขารู้ด้วยไม่ได้ โยมเอามาผูกคอตลอดเขาได้ไหม

เงิน.. แม้แต่เราได้มานะ เราทำมาหากินได้มานะ เราเอาไปผูกคอตลอดคน คนเขายังไม่เชื่อเลยว่าเราเป็นเศรษฐี เรามีเงิน ๑๐๐ ล้านนะเขาไม่เชื่อหรอก เขาจะหาสรรพากรมาตรวจสอบบัญชีว่าเสียภาษีหรือเปล่า แล้วเงินได้มาอย่างไร

แม้แต่เงิน ชาวบ้านเขายังตรวจสอบเลย เขายังไม่เชื่อว่าเงินนี้ได้มาด้วยความบริสุทธิ์หรือเปล่า แล้วอริยมุณินั้นละเอียดอ่อนกว่านั้น คนที่ได้แล้วมาปากพล่อยๆ นั่นแหละ ไม่จริง !

เพราะอะไร เพราะมันไม่รู้จักค่า คนรู้จักค่านะ กว่าจะได้มานี้เกือบเป็นเกือบตาย แล้วพอได้มาแล้วไม่มีใครตรวจสอบเราได้ ไม่มีใครรู้จักเราได้ สมบัติที่ไม่มีใครรู้จักเราได้ นี้ แล้วใครจะตรวจสอบ แล้วสมบัติที่มันมีค่าขนาดนี้ เราจะต้องให้คนที่ไม่รู้มาตรวจสอบด้วยหรือ

หลวงตาท่านถึงบอกว่า “มันเป็นสันตภิฎฐิโก มันเป็นปัจจัยตั้งกับใจดวงนั้น !” ใ้ที่โพลงๆ อยู่ นั่นละ คนบ้า !

เวลาพูด นิสัยเรามันเป็นอย่างนี้ ถ้าไม่อย่างนี้แล้วไม่ได้ ใครมาหาถึงบอกว่า...

โยม : พระป่าก็คือ เวลานั้นต้องฉันมือเดียว ?

หลวงพ่อ : ฉันมือเดียว มันเป็นรูปดวงควัตรใจ ถ้าฉัน ๒ มือก็เป็นพระบ้าน

โยม : แล้วจิวรนี้ต่างกันไหมคะ

หลวงพ่อ : จิวรนี้มันอยู่ที่ว่า จิวรพระทั่วไปที่เขาซื้อเอา ที่เขาซื้อเอานี้เพราะว่าเขาเลือกไม่ได้ แต่ถ้าพระป่านะ เขามีที่มา

ผ้าบังสุกุล หมายถึง ผ้าปาน ผ้าฝ้าย ผ้าไหม เปลือกไม้ ขนสัตว์ แล้วทีนี้ผ้าที่ซื้อมานี้มันเป็น ไนลอน พวกเราถึงไม่ใช้กัน ใจ เพราะพวกเราใช้ผ้าบังสุกุล

ผ้าบังสุกุลหมายถึง ปาน ฝ้าย ไหม เปลือกไม้ ขนสัตว์ แล้วมันรวมกัน มันผสมปนเปกัน แล้วพวกเราก็ตัดเย็บกันเอง แล้วเวลาไปย้อมต่างๆ มันก็เป็นสีนี้ อย่างที่เราใช้กันอยู่นี้เราตัดเย็บกันเองทั้งหมด

โยม : อย่างนี้ที่เขาเรียกสิกรัก

หลวงพ่อ : ใช่ ! นี้เขาเรียกสิกรัก ที่เราใช้กันอยู่นี้แหละ

แต่ทีนี้เรื่องสี เราพูดตั้งแต่เมื่อกี้แล้วใช่ไหมว่า สีนี้ไม่เป็นประเด็น ถ้าสีอะไรเป็นประเด็น เราก็ไปกราบไหว้สีสิ “มันอยู่ที่พฤติกรรมกรกระทำทั้งหมด” แต่อันนี้มันเป็นส่วนประกอบใจ

โยม : ก็ก็เอาง่ายๆ เพราะถ้าเป็นเมื่อก่อนก็อยู่ป่า....

หลวงพ่ : ไซ้ ไซ้ส่วนประกอบนี้มันเป็นส่วนประกอบ แต่ถ้าคนมันจะละเอียดแล้ว
นี่มันเป็นการฝึกใจได้ ฝึกใจหมายถึงว่า ใจเรานี้เราเข้าใจไหม เรารู้ไหม มันก็เหมือนกับ
ว่าถูกระเบียบไง ธรรมเนียมไง ถ้ารู้ธรรมเนียมปั๊บ เราจะรู้ว่าอะไรผิดอะไรถูกทันทีเลย

โยม : วิธีทั้งหมด อย่างที่ท่านพูดถึงเรื่อง สីล สมาธิ ปัญญา ทุกอย่างต้องเกิดขึ้น แล้ว
ก็รวมกัน จึงจะเกิดปัญญาขึ้นไซ้ไหมคะ ก็จะไปจุดจิต จะไปเหมือนกับทักวาระจิตอะไร
อย่างเดียว อย่างนี้ก็ไม่มีการเกิด ปัญญาเกิด ไม่สามารถได้มรรคผลได้

หลวงพ่ : ไปที่สันติบาลสิ มันมีเครื่องจับเท็จ เครื่องจับเท็จยังดีกว่ามีอีก ที่
สันติบาลเขามีเครื่องจับเท็จนะ

โยม : ที่เขาสอน ที่เขาบอกว่าทักวาระจิต คือเป้าหมายที่เขาต้องการจะบอกให้พวกนี้
บอกว่า วิธีการของเขาจะพาไปสู่มรรคผลนิพพาน โดยเกิดปัญญาขึ้น มันไม่ได้ไซ้ไหม
คะ

หลวงพ่ : ไม่เชื่อ ไม่เชื่อ.. ไม่ไซ้ เพราะเขาทักแล้วได้อะไร อย่างเช่น โยมไปเห็น
เด็กทำผิด แล้วโยมบอกว่าเด็กทำผิด แล้วเด็กได้อะไรขึ้นมา มันไม่มีวิธีการไซ้ไหม ไซ้ที่
เขาทัก เขาทักนี่อยากจะแฉ่กว่ารู้วาระจิตใจ

“เพราะวิธีการทักจิต มันไม่ใช่วิธีการสอน”

เฮ้อ.. โยมเห็นเด็กๆ ทำผิดแล้วทักขึ้นมา แล้วมันได้อะไรต่อไปถ้าไม่บอกวิธีการ...

โยม : เพราะว่าหลายคนก็... เขาเรียกว่าอะไร ก็คือไปเป็นลูกศิษย์ก็เพราะเรื่องของ
การทักนี่

หลวงพ่ : ไม่! ที่ไปเพราะต้องการผล จะได้โสดาบัน จะได้อะไร เขาเอาผลมาอ่อย
เหยื่อ

โยม : อาจจะไปเห็นเหมือนกับรู้สึกว่าเป็นปาฏิหาริย์ที่สามารถทักได้ อะไรอย่างนี้

หลวงพ่ : ทักก็ไม่จริงนะ เราไม่เชื่อ ที่เขาทักนี่เราไม่เชื่อหรอก

โยม : แต่ก็ยังมีหลายคนที่ยังออกมา...

หลวงพ่ : ที่เขายังออกมา มันไม่จริงใจ

โยม : เขาก็บอกว่า เขาก็รู้สึกว่ามันไม่จริง

หลวงพ่ : ไม่จริง ! มันไม่จริงตั้งแต่ต้น เราถึงบอกว่า ไม่จริงตั้งแต่ “เป็น” หรือ “ไม่เป็น” นี้ไง ถ้าไม่เป็นก็จบแล้ว ไม่เป็นแต่มาทำ มันก็คือ “มหาโจรใจ”

โยม : ท่านพูดทำให้เห็นภาพชัดเลย

หลวงพ่ : นี่ละ คนถึงมาถามเยอะ แล้วเราไม่อยากพูด พูดไปมันก็เหมือนกับว่าเราแบ่ง ๒ ค่าย แล้วมันมีปัญหากันไง

โยม : อย่างที่พระพุทธรเจ้าสอนที่บอกว่า ถ้าเป็นพระนี่ถ้าเกิดดีก็ดีไป ถ้าไม่ดีก็เป็นเหมือนมหาโจร เหมือนกับว่าเอาธรรมวินัยไปสอน เอาไปใช้เป็นเครื่องมือ....

หลวงพ่ : ไซ้ เขารังเกียจ นี้ไงพระเขารังเกียจกัน อย่างเช่น โยมมีเพื่อน แล้วเพื่อนทุจริต เพื่อนเป็นคนที่ไม่ดี แล้วมาอยู่กับโยม จะดึงให้โยมเสียไปด้วย อย่างนี้โยมรังเกียจเขาไหม แน่นอน มันจะเก็บอยู่แค่นี้ใจหรือจะพูดออกมาเท่านั้นเอง

พระกับพระ พระนี่เขายังละเอียดกว่าโยมอีก เพราะศีล ครูบาอาจารย์ท่านบอกนะ พระนี่ผิวบางนะ บาดแล้วเดี๋ยวก็ขาดจากพระแล้ว พระนี่ผิวบางมากนะ อาจารย์นี่จะสอนประจำว่าให้รักษาตัว ผิวมันบาง

แต่ที่นี้มันก็เป็นมารยาทสังคมไซ้ใหม่ พระเขารู้เขาก็เก็บไว้ในใจกัน เราเห็นว่าพระอึดอัดกันมาก จริงๆ นี้เราพูดแทนพระ

โยม : จริงๆ แล้วพระสายป่านี้อาจจะมีการขึ้นมาตำแหน่ง มียศ มีอะไรไหมคะ คือหมายถึงว่า จริงๆ แล้วสายพระป่านี้อาจจะไม่มีเลยไซ้ไหมคะ

หลวงพ่ : ไม่มี ! มันมีแต่พวกเราเคารพกันเองไง คือเราเชื่อถือกันเองไง อย่างเช่น โยมทำดี แล้วคนเขาเห็น โยมทำดี นี้เขาก็รักโยม ก็เท่านั้นเอง

โยม : แล้วอย่างที่เขายกว่า พระรูปอื่นสายนี้อาจจะเห็นเขาโด่งดังกว่า....

หลวงพ่ : เออ.. ว่าไปสิ ว่าไปสิ ก็เขาคิดไง ! ก็เขาคิดแต่คนอื่นเขาไม่ได้คิด

โยม : แต่ไม่ได้มียศ มีตำแหน่งอะไรกันเป็นทางการ นอกจากเรื่องของความเลื่อมใสศรัทธาจากญาติโยม อะไรอย่างนั้นใช่ไหมคะ

หลวงพ่ : เออ ! เอ้า.. แล้วจะเอามาจากไหนล่ะ ยศนี่นะ.. หลวงตานี้ะท่านรังเกียจด้วย ไอ่ศ ไอ่สมณศักดิ์นี้เขาเอามาถวายท่านบ่อย ท่านปฏิเสธมานาน เราอยู่กับท่านมา

มันมีอยู่คราวหนึ่งนะ อาจารย์วันท่านได้เข้าคุณ แล้วท่านเครื่องบินตกใจ ที่ปทุมฯ นะ เขาก็เอาพัดนี้ไปถวายหลวงตา หลวงตานี้พอดตอนอยู่เบื้องหลังนะ ท่านเอากลับไปคืนสมเด็จพระสังฆราชฯ ท่านบอกว่า “ไอ้พัดยศนี่นะ ไอ้ตำแหน่งหน้าที่นี้ สำหรับผู้ที่ปกครอง ผู้ที่ทำงานกัน เขาจะได้มีกำลังใจ ส่วนผมนี่นะไม่ต้องมีอะไร ผมก็ช่วยศาสนาเต็มหัวใจอยู่แล้ว”

ท่านเอาไปคืนมาตลอดเลยนะ แต่ตอนหลังพอมารช่วยชาติแล้ว ในหลวงท่านอยากจะพระราชทาน หลวงตาท่านก็รับไว้เท่านั้นเอง

คือจริงๆ เรื่องนี้พวกเรา กลับเห็นเป็นเรื่องที่เป็นภาระ เป็นเรื่องอะไรที่มันเป็นเรื่องโลก

โยม : จะเอาเวลาไปปฏิบัติดีกว่าใช่ไหมคะ

หลวงพ่ : พวกเราไม่มีจริงๆ นะ ฉะนั้นที่เขาพูดกันอย่างนั้นนี่เขาคิด แต่พวกเราไม่ได้คิด

โยม : จริงๆ มีก็สาย คือแยกเป็นสายไหมคะ ในทางสายพระป่า แยกกันเป็นว่าศิษย์ของ...

หลวงพ่ : ไข่ๆ ที่แรกเริ่มต้นมันมาจากปู่คนเดียวกัน เริ่มต้นมาจากหลวงปู่มันหมด เรามาจากปู่คนเดียวกัน ทีนี้พอปู่มีลูกไข่ใหม่ แล้วไอ้หลานนี่มันก็มีพอไข่ใหม่ มันอาจจะมึตรงนี้บ้าง แต่เริ่มต้นมันมาจากหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มันทั้งนั้น

โยม : หลวงปู่มันแล้วแยกมาเป็น...

หลวงพ่ : แยกมาก็อย่างเช่น หลวงปู่ฝั้นก็มีลูกศิษย์เป็นใคร หลวงตาก็มีลูกศิษย์อย่างไร นี่มันก็แยกมาไง

โยม : แยกออกมาเป็นกีสายคะ หลักๆ ที่แตกออกมาจากหลวงปู่มันนี่มีแยกเป็นกีสาย พอจะแยกได้ไหมคะ

หลวงพ่ : ส่วนใหญ่แล้วมันแยกไม่ออก มันแยกไม่ออกหมายถึงว่ามันคงกันไปหมดไง มันเกี่ยวกันไปหมด เพียงแต่ว่า จะคงขนาดไหน เกี่ยวคงกันขนาดไหน เราก็ยังมีใจรัก...

โยม : ก็แสดงว่าตามจริงก็ไม่ได้ว่าแยก เป็นเหมือนไม่ได้แยกว่า สายของคนนี้ปฏิบัติของสายนี้...

หลวงพ่ : ไข่ ! ไข่ ! ไม่มี ! ไม่มีหรอก ไม่มี จริงๆ แล้วคือพุทโธนี่แหละ เพราะหลวงปู่มันท่านสอนพุทโธมา เพียงแต่หลวงปู่คุณของท่านมีความถนัดทางนี้เท่านั้นเอง เห็นไหม แล้วพอหลวงปู่คุณของท่านสอนจิตไข่ใหม่ หลวงตาท่านสอนปัญญาอบรมสมาธิเห็นไหม

โยม : หลวงปู่คุณของท่านถนัดเรื่องอะไรนะคะ

หลวงพ่ : ท่านถนัดจิต นี่เป็นความถนัดของหลวงปู่คุณ ก็เท่านั้น ! แล้วมันก็ไม่มีความเสียหาย เพราะหลวงปู่คุณท่าน“เป็น” ไข่ใหม่ แล้วพอหลวงตานี่ท่านก็สอนปัญญาอบรมสมาธิ

มันเหมือนกับเรามีความถนัดของเราไปแต่ละอย่าง เช่นท์ของเรามันแตกต่างกันเล็กน้อย มันก็ไม่ถึงกับว่าต้องของใครเด่นใจ แต่นี้ของเขา เขาเอาลักษณะเด่นนี้มาปลูก

กระแเส แล้วมันไปเข้าทางไอ้พวกขี้เกียจมักง่ายไง ไอ้พวกขี้เกียจมักง่าย แล้วอยากรวมนัน มีเยอะ ไอ้พวกเล่นหุ่น ใจ ที่นี้เขาก็เอาหุ่นมา...

โยม : หลวงปู่คุณย์ถนัดทักจิต...

หลวงพ่อ : ไม่ถนัด ! หลวงปู่คุณย์ไม่เคยทักจิต ถนัดแต่คูจิต ไม่ใช่ทักจิต พุดผิดไป แล้วเดี๋ยวยุ่งตายเลย

โยม : คือการทักก็เป็นวิธีการที่เขาเอามาใช้

หลวงพ่อ : เขาเอ็งของเขาเอง

โยม : แล้วมีองค์อื่นที่เหมือนกับจะแยกให้เห็นว่าถนัดคนละด้านอีกไหมคะ ยกตัวอย่างได้ไหมคะว่า มีหลวงปู่อะไรถนัดทางด้านไหน

หลวงพ่อ : เวลาเรายกนี้ เรายกแต่ของจริง เช่น หลวงปู่ชอบ

โยม : หลวงปู่ชอบที่เมืองเลย ?

หลวงพ่อ : ใช่ หลวงปู่ชอบ หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่คำดี นี่พระอรหันต์หมดเลย แล้ว ความถนัดของท่าน เปรียบเหมือนกับช่างกล้อง ช่างถ่ายภาพนี้แหละ ในวงของช่างถ่ายภาพ มันก็มีความละเอียดอ่อนไปคนละแนวทาง แม้แต่การพิจารณากาย ก็ยังมีความ ถนัด หรือมีความแตกแขนงไปเป็นลักษณะที่ไม่เหมือนกัน แต่....

โยม : คือชอบหรือถนัดคนละแนว

หลวงพ่อ : อันเดียวกันนี้แหละ ! แนวเดียวกันนี้แหละ ! แต่ปลีกย่อยมันยังต่างกัน แต่การที่ปลีกย่อยต่างกันนี้ มันไม่เป็นประเด็นใจ คนเป็นนะ ช่างกับช่างจะไปเถียงกัน ทำไม ยิ่งมาบอกนะ ก็เหมือนยังปรับให้เราดีขึ้น

ไม่มีหรอก ! มันเพิ่งเกิดในกรณีนี้แหละ ที่เขาบอกว่า “**อย่างอื่นผิดหมด ต้องมาดู จิตอย่างเดียว**”

นี่เราเพิ่งเคยเห็นนี้แหละ เราเพิ่งเคยเห็น...

จริงๆ นะ ที่เราพูดนี้เราพูดแทนสังคม แทนวงการพระป่า เพราะเราปฏิบัติมา เราก็ว่าเราก็ซ้ำของพุทธสมควร ฉะนั้นเราถึงพูดได้ไง ไอ้คนจะพูดมันต้องซ้ำของ ต้องถนัด ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวมันสะดุด

โยม : หลายๆ องค์ก็เลยไม่พูด

หลวงพ่ : ถูกต้อง ที่เขาไม่พูดเพราะตรงนี้ไง เพราะความซ้ำของ ความชำนาญมัน มากน้อยแตกต่างกัน ทีนี้พอความชำนาญแตกต่างกัน แล้วเวลาออกมาอธิบาย ทีนี้ในการปฏิบัติเราก็ว่าเรามีความซ้ำของพุทธสมควร

เดี๋ยวลบไปแล้วเปิดเว็บไซต์ได้ นั่นละ ในเว็บเราจะพูดไว้

โยม : มีค่ะ www.sa-ngob.com

หลวงพ่ : ในนั้นเราจะพูดไว้เยอะมาก ที่ปัญหาถาม-ตอบ แล้วที่ปัญหาถาม-ตอบ นี้ไม่ใช่พูดลอยๆ นะ ก็อย่างนี้แหละ คือมีคนมาถามทั้งหมดคนนั้น ถ้าไม่มีประเด็น แล้วเราจะพูดประเด็นอะไร ประเด็นที่พูดนี้เพราะมันมีประเด็นมาเราถึงพูด

เราจะไปเฉพาะบ้านตาด หลวงตาเรียกใช้ แล้วที่อื่นไม่เคยไป ไม่เคยไปไหนเลย ไม่เคยออกจากวัดเลย พยานมี.. ถ้าพูดผิดนี้พยานเอาตายเลย นั่งอยู่นี้

โยม : ท่านก็พรรษาคะ

หลวงพ่ : ๓๐ กว่า ฉะนั้นที่เขาบอกว่า “เราอิจฉาตัวอื่น”

ไม่หอรอก กูไม่ได้อิจฉาใครหอรอก กูขอยู่ในวัดกู กูไม่ไปไหน.. ออกไปทำไม ออกจากวัดไปนี่มันไม่มีประโยชน์อะไรเลย อยู่ของเรา นี่พอใจแค่นี้แหละ

เพียงแต่ว่าคำพูดของเขาก่อนหน้านั้น เขิมเกริมมาก... เขิมเกริมแล้วเหยียบย่ำธรรมและวินัยกันไป เราถึงออกมาพูด ที่เราออกมาพูดเพราะเขาเหยียบย่ำพุทธโธ อะไรก็ผิด สายไหนก็ผิด ไม่มีอะไรถูกซักอย่างหนึ่ง เวลาสอนเข้าไปแล้วมึงแก้มาก็แล้วกัน มึงแก้มา

โยม : แสดงว่าอย่างที่บอกว่า “คูจิต” ก็มีจริง แต่ว่าการทักจิต...

หลวงพ่ : คูจิตมีจริง

โยม : คุณแล้วก็ต้องเอาไป...

หลวงพ่ : ฮี ! ไม่ใช่ แต่ต้องทำได้จริง แต่ที่คุณแล้วไม่จริง ต้องบอกว่า คูจิตนี้มันมีจริงกับปลอม

“ถ้าจริง... มันจะไม่พ้นจากกรรมและวินัย”

ถ้าปลอม นี่ไง มันก็เป็นอย่างนี้ ให้คำ ให้มรรคให้ผล ก่อนหน้านี้แจกทั่วไปหมด ตอนที่ยังไม่มีใครออกมาทักนี้ โอ้โฮ.. แจกไปทั่ว มันเป็นเหยื่อ แล้วพอออกมาทักนี้ เขาก็บอกว่า “ไม่เคยแจกใครเลย ไม่เคยบอกใครเลย ไม่มี”

พระตอแหล พระกะล่อน นี่ไม่ใช่พระแล้ว ! พระเขาไม่ตอแหล เขาไม่กะล่อน

โยม : ไปหาเสียงเค็มๆ แต่โดนเก็บไปแล้วหมดเลย

หลวงพ่ : เอาละจบละนะ โยมกลับแล้วนะ เอาละ